

**Ympäristöministeriön ja Suomen ympäristökeskuksen välinen
tulossopimus vuodelle 2026,
sisältäen alustavat tavoitteet myös vuosille 2027–2029**

Sisällys

1	Strategiset linjaukset.....	3
2	Yhteiskunnallinen vaikuttavuus	5
3	Tulostavoitteet	6
4	Voimavarojen hallinta	17
5	Voimassaolo, seuranta ja allekirjoitukset.....	20
6	Liitteet	21
	Liite 1 Riskianalyysi	21

1 Strategiset linjaukset

Suomen ympäristökeskus (Syke) on ympäristöalan tutkimus- ja kehittämiskeskus, joka tuottaa kestävyysmurrosta tukevaa tietoa, asiantuntemusta ja palveluja yhteiskunnan eri toimijoille. Syke mahdollistaa vihreää siirtymää ja kestävyysmurrosta tuottamalla monipuolisesti, ratkaisukeskeisesti ja vuorovaikutteisesti tietoa ja välittämällä sitä käyttöön sekä arvioimalla politiikan ja suunnitelmien vaihtoehtoja ja vaikuttavuutta. Syke tukee tutkimuksellaan ja asiantuntemuksellaan kansallista ja EU-tason yhteiskunnallista päätöksentekoa ja lainsäädännön toimeenpanoa. Syke huolehtii myös useista EU-lainsäädännön ja kansainvälisten sopimusten edellyttämistä raportoinneista sekä hoitaa eräitä ympäristövalvonnan ja muita viranomaistehtäviä. Syke toimii ympäristöministeriön ohjauksessa, mutta hoitaa myös maa- ja metsätalousministeriön toimialaan kuuluvia vesivarojen käytön ja hoidon tehtäviä.

Syke ylläpitää ja kehittää kansallisia seuranta-, tieto- ja tutkimusinfrastruktuureita. Syke koordinoi kansallista ympäristön seurantastrategian toimeenpano-ohjelmaa, useaa kansallista ympäristötilan seurantaohjelmaa ja vastaa eri kansallisten ympäristötietovarantojen ylläpidosta, kehittämistä ja tiedon jakelusta avoin data- ja erilaisten sähköisten palveluiden kautta. Syke on toiminut ympäristöalalle määrättyinä kansallisena vertailulaboratoriona vuodesta 2001 lähtien tukien ympäristöalan toimijoita ja tuottaen laaja-alaisesti ympäristömittauksia. Syke hoitaa myös eräitä ympäristövalvonnan ja muita viranomaistehtäviä, ja vie suomalaista erityisosaamista ulkomaille ympäristön tutkimuksen ja seurannan sekä alan hallinnon ja ohjauksen alueilta.

Tämän tulossopimuksen alainen Syken toiminta sitoutuu ympäristöministeriön hallinnonalan vaikuttavuustavoitteisiin (luku 2). Niiden lisäksi Syken toimintaympäristöön liittyvät erityisesti seuraavat hallitusohjelman (HO 2023) linjaukset:

- Hallitusohjelman ”Vahva ja välittävä Suomi” keskeisinä painotuksina on kestävä talouskasvun ja elinkeinoelämän toimintaedellytysten parantaminen. Ympäristönäkökulmasta se tarkoittaa mm. investointeihin liittyvän luvituksen sujuvoittamista. Keskitetyt ympäristölupa- ja valvontamenettelyt edellyttävät myös Sykeltä kumppanuustoiminnan sopeuttamista uuteen toimintaympäristöön.
- Hallitusohjelman tutkimus-, kehitys- ja innovaatiotoiminnan linjauksilla on vahva kaupallistettavia ja vientikykyisiä innovaatioita tukeva painotus. Samalla ympäristökysymysten ratkaisuihin odotetaan yrityksille kilpailukykytekijöitä – positiivista kädenjälkeä pyritään tukemaan sekä ilmasto- että luontokatokysymyksissä.
- Hallitusohjelmassa korostuu myös kokonaisvaltainen turvallisuuden vahvistaminen yhteiskunnan eri osa-alueilla. Konkreettinen toimi on tällä hallituskaudella mm. Ukrainan jälleenrakentaminen, johon Suomi, Syke mukaan lukien panostaa ympäristösektorilla. Konkreettinen muutos on myös Suomen Nato-jäsenyys.
- Hallitusohjelmassa korostetaan tarvetta pitkäjänteiseen EU-politiikkaan ja siihen vaikuttamiseen. Syke tukee sekä tiedollisesti että verkostojensa kautta ennakoivasti ja aktiivisesti EU-asioiden valmistelua ja vaikuttamista EU:ssa tapahtuvaan päätöksentekoon.

Syken toiminta tukee pitkäjänteisesti myös useita kestävä kehityksen tavoitteita. Syke julkaisi neljännen kestävyysraporttinsa (aikaisempi vastuullisuusraportti)¹ keväällä 2025 koskien vuotta 2024. Siinä raportoitin Syken vastuullisuudesta suhteessa viiteen kestävä kehityksen tavoitteeseen: SDG6 (puhdas vesi ja sanitaatio), SDG 12 (vastuullista kuluttamista), SDG 13 (ilmastotekoja), SDG 14 (vedenalainen elämä) ja SDG 15 (maanpäällinen elämä). Lisäksi raportissa kuvataan Syken vastuullisuuden johtamista, sosiaalista vastuuta sekä hiilijalanjälkeä uudella, kattavammalla laskentatavalla.

Syken strategian 2026–2030 visiona on kestävyysmurros. Missionsa mukaisesti Syke vaikuttaa tutkimuksella, tiedolla ja palveluilla kestävä yhteiskunnan rakentamiseen. Strategian lähtökohtana on planetaarinen kolmoiskriisi (ilmastonmuutos, luontokato ja saastuminen), jonka ratkaisemiseksi Syke painottaa toiminnassaan tiedon tuotantoa systeemisten ratkaisujen kehittämiseksi seuraavissa kokonaisuuksissa:

- luontoa säästävä, ilmastoneutraali energijärjestelmä
- vesistö päästöjä rajoittava, luontoa elvyttävä ruokajärjestelmä
- kiertotalouteen perustuvat, ympäristöä säästävät tuotantojärjestelmät
- ilmasto- ja luontoviisiat rakennetun ympäristön järjestelmät

¹ Syken kestävyysraportti 2024: <https://storymaps.arcgis.com/collections/10c6dd48ebe0420e90840cc897ec311e>

Syke ottaa työssään huomioon erityisesti seuraavat kestävyysmurroksen edellytykset: oikeudenmukaisuus ja hyväksyttävyyys, turvallisuus ja resilienssi, taloudellinen kestävyys sekä politiikkajohdonmukaisuus. Syke kehittää, arvioi ja sovittaa erilaisia tiedon tuotannon muotoja läpi tiedon arvoketjun vastaamaan yhteiskunnan tarpeisiin.

Syke ottaa tutkimus- ja kehittämistoiminnassaan huomioon myös merkitykseltään kasvavat ympäristökysymykset, kuten:

- kestävyysmurroksen, ympäristöturvallisuuden ja yhteiskunnallisen resilienssin merkityksen kokonaisturvallisuudelle
- luontokadon merkityksen kasvu ja siihen liittyen ohjauskeinojen, kuten luonnonarvomarkkinoiden, kehittämisen, arvioinnin ja osaamisen vahvistamisen kasvava tarve
- arktisen alueen strategisen merkityksen kasvaminen;
- kaksoiskäyttötekniologioiden yhteiskunnalliset ja turvallisuusnäkökohdat.

2 Yhteiskunnallinen vaikuttavuus

Ympäristöministeriön hallinnonalan pitkän aikavälin yhteiskunnalliset vaikuttavuustavoitteet ja niitä tarkentavat painopisteet ovat:

- 1) Hiilinegatiivinen Suomi on pysäyttänyt luontokadon ja saastumisen
 - Ilmastonmuutoksen, luontokadon ja saastumisen keskinäiset riippuvuudet on tunnistettu ja ne ratkaistaan yhdessä.
 - Hiilineutraaliustavoite on saavutettu, Suomi on hiilinegatiivinen.
 - Ympäristöön, maaperään, ilmaan ja vesistöihin ei kulkeudu haitallisia päästöjä. Ympäristöriskit ovat hallinnassa.
 - Yhdyskuntien kehittäminen ehkäisee luontokatoa ja hillitsee ilmastonmuutosta
- 2) Vihreä siirtymä on kasvun perusta
 - Vihreän siirtymän ratkaisut ovat Suomen talouden veturi.
 - Vihreä siirtymä vahvistaa luontopääomaa ja huoltovarmuutta.
 - Kiertotalous on talouden valtavirtaa, ja luonnonvaroja käytetään planeetan kantokyvyn mukaan.
 - Kiinteistö- ja rakennusalan tuottavuutta parannetaan, rakennusten elinkaari on vähähiilinen ja materiaalitehokas.
- 3) Elinympäristöt ja uudet ratkaisut tukevat sujuvaa arkea kaikissa elämäntilanteissa
 - Kunnat, kaupungit ja alueet luovat edellytykset kestäväälle elämäntavalle.
 - Asuntopolitiikka on riittävästi erilaisille väestöryhmille ja ne vastaavat asukkaiden tarpeita. Asunnottomuutta ei esiinny.
 - Rakennettu ympäristö tukee ihmisten hyvinvointia, luontosuhdetta ja sujuvaa arkea.
 - Kestävien valintojen tekeminen on helppoa, houkuttelevaa ja taloudellisesti kannustavaa.
- 4) Yhteiskunnallinen päätöksenteko ohjaa vihreään siirtymään.
 - Lainsäädäntö ja hallinnon rakenteet tukevat kestäväää muutosta.
 - Yksityisen ja julkisen sektorin yhteistyö ohjaa pääomia ja vihreän siirtymän toimia.
 - Ympäristötietoa ja digitalisaatiota hyödynnetään päätöksenteossa tehokkaasti – tieto ohjaa vihreää siirtymää ja kulutusvalintoja.
 - Suomi vaikuttaa ennakoivasti ja tuloksellisesti EU:ssa ja kansainvälisesti.
 - Oikeudenmukaista siirtymää valmistellaan vuorovaikutuksessa kansalaisyhteiskunnan sekä sidosryhmien kanssa

Ympäristöministeriön ja Syken välinen tulossopimus kiinnittyy kaikkiin em. tavoitteisiin.

3 Tulostavoitteet

Suomen ympäristökeskuksen tulostavoitteet

Suomen ympäristökeskuksen tulostavoitteet esitetään alla ympäristöministeriön hallinnonalan vaikuttavuustavoitteiden alla. Syke vaikuttaa yhteiskunnan kehityksen kestävyys tuottamalla ja välittämällä uutta tietoa ja uusia ratkaisumalleja. Tiedon keskeisiä käyttäjiä ovat valtioneuvosto, aluehallinto, kunnat, maakuntien liitot, elinkeinoelämä, tiedotusvälineet, kansalaisjärjestöt sekä yksityiset kansalaiset.

1 Hiilinegatiivinen Suomi on pysäyttänyt luontokadon ja saastumisen (TAE)

1.1 Syken luonnon monimuotoisuuden tila-analyysit ja ratkaisuehdotukset tukevat kehitystä kohti luontoposiitiivisuutta.

Mittari 1. Syke on selvittänyt tutkittuun tietoon perustuen luontojalanjäljen ja luontokädenjäljen mittareita ja mitattavuutta sekä edistänyt mittareiden käyttöä yhteiskunnassa.

2026	Laadullinen kolmiportainen mittari – työ osin valmis
2027	Laadullinen kolmiportainen mittari – työ valmis
2028	Laadullinen kolmiportainen mittari – työ valmis
2029	Laadullinen kolmiportainen mittari – työ valmis

Mittari 2. Syke on tuottanut tutkimustietoa ja tehnyt menetelmäkehitystä kustannustehokkaiden ja vaikuttavien ennallistamistoimien suunnittelun, kohdentamisen ja seurannan tueksi erityisesti luontotyypiseurantaan, ennallistamissuunnitelman taloudellisiin vaikutuksiin sekä pölyttäjäseurantaan liittyen.

2026	Syken tuki kansallisen ennallistamissuunnitelman laatimiselle ja seurantojen kehittämiseksi on käyttökelpoista, oikea-aikaista ja laadukasta.
2027	Syken tuki kansallisen ennallistamissuunnitelman laatimiselle ja seurantojen kehittämiseksi on käyttökelpoista, oikea-aikaista ja laadukasta.
2028	Syken tuki kansallisen ennallistamissuunnitelman toimeenpanolle ja seurantojen kehittämiseksi ja toteuttamiseksi on käyttökelpoista, oikea-aikaista ja laadukasta.
2029	Syken tuki kansallisen ennallistamissuunnitelman toimeenpanolle ja seurantojen kehittämiseksi ja toteuttamiseksi on käyttökelpoista, oikea-aikaista ja laadukasta.

1.2 Syken tuottamat arvioinnit ja ratkaisut tukevat merten ja vesistöjen hyvän tilan saavuttamista.

Mittari 1. Syken vesi- ja merivesistömallijärjestelmien (WSFS-Vemala ja rannikon kokonaiskuormitusmalli FICOS) ja niiden tuottamien tietojen hyödyntäminen alueilla vesien- ja merenhoidon suunnittelussa ja toimeenpanossa.

2026	Mallinnustietojen hyödyntäminen pysyy samana tai kasvaa hieman verrattuna lähtötasovuoteen 2023 ¹ .
2027	Mallinnustietojen hyödyntäminen pysyy samana tai kasvaa hieman verrattuna lähtötasovuoteen 2023.
2028	Mallinnustietojen hyödyntäminen pysyy samana tai kasvaa hieman verrattuna lähtötasovuoteen 2023.
2029	Mallinnustietojen hyödyntäminen pysyy samana tai kasvaa hieman verrattuna lähtötasovuoteen 2023.

Mittari 2. Syke on tuottanut tietoa, jota käytetään ravinnekuormituksen vähentämiseen tähtäävien toimenpiteitten ympäristövaikutusten ja kustannustehokkuuden arviointiin merialueilla ja sisävesissä.

2026	Syken tuottama tieto ja arvioinnit ovat käyttökelpoisia ja laadukkaita.
2027	Syken tuottama tieto ja arvioinnit ovat käyttökelpoisia ja laadukkaita.
2028	Syken tuottama tieto ja arvioinnit ovat käyttökelpoisia ja laadukkaita.
2029	Syken tuottama tieto ja arvioinnit ovat käyttökelpoisia ja laadukkaita.

1.3 Syken johdolla yhteiskehitettävät ratkaisut vahvistavat polkuja kohti hiilineutraalisuutta.

Mittari 1. Suomen kuntien kasvihuonekaasupäästöjen muutos vuodesta 2022²

2026	Suomen kuntien kasvihuonekaasupäästöt ovat laskeneet 5 % vuonna 2024 vuodesta 2022.
2027	Suomen kuntien kasvihuonekaasupäästöt ovat laskeneet 8 % vuonna 2025 vuodesta 2022.
2028	Suomen kuntien kasvihuonekaasupäästöt ovat laskeneet 10 % vuonna 2026 vuodesta 2022.
2029	Suomen kuntien kasvihuonekaasupäästöt ovat laskeneet 10 % vuonna 2027vuodesta 2022.

Mittari 3. Syke on kehittänyt olemassa oleviin aineistoihin ja malleihin perustuvan hiilikädenjäljen laskentamenetelmän sekä edistänyt hiilikädenjäljen johdonmukaista laskentaa yhteiskunnassa³.

2026	Syke on laatinut kansantalouden tasolla eri teollisuussektoreiden hiilikädenjäljen laskelman vuodelle 2022 sekä päivittänyt vuoden 2019 laskelman. Lisäksi Syke on laatinut teollisuuden tietoihin perustuvan hiilikädenjälkilaskennan menetelmäohjeistuksen.
2027	Syke on päivittänyt teollisuuden tietoihin perustuvat laskelmat vuodelle 2023.
2028	Syke on laatinut kansantalouden tilinpitoon ja teollisuuden tietoihin perustuvat hiilikädenjälkilaskelmat vuodelle 2024.
2029	Syke on laatinut kansantalouden tilinpitoon ja teollisuuden tietoihin perustuvat hiilikädenjälkilaskelmat vuodelle 2025.

¹ Mallinnustietojen hyödyntämisen kasvulla tarkoitetaan esimerkiksi seurattavaa kasvua käyttäjämäärissä ja/tai monipuolisempaa käyttöä vesienhoidon suunnittelun ja toimeenpanon eri vaiheissa.

² Kunkin vuoden kasvihuonekaasupäästötiedot saadaan laskettua päättynyttä vuotta seuraavan toisen vuoden aikana virallisten tilastojen valmistuttua.

³ Hiilikädenjäljen laskennassa hyödynnetään ENVIMAT-mallia. Laskentamenetelmä ei ole vakiintunut, minkä vuoksi laskelmat ovat arvioita todellisesta tilanteesta. Laskelmat sisältävät epävarmuuksia, eikä erilaisten lukujen vertaaminen ole vielä mahdollista.

2 Vihreä siirtymä on kasvun perusta (TAE)

2.1 Syke palvelee ympäristöhallintoa aiempaa tehokkaammin ja vaikuttavammin.

Mittari 1. Ympäristöhallinnon asiakastytyvyisyys Syken kehittämien ja ylläpitämien tietojärjestelmien ja -aineistojen käytettävyyteen (suosittelemme indeksi NPS).

2026	0–30 (hyvä)
2027	0–30 (hyvä)
2028	0–30 (hyvä)
2029	0–30 (hyvä)

Mittari 2. Syke on edistänyt luontotiedon käyttöä kehittämällä uusia luontotiedon menetelmiä ja tietotuotteita, tiedon kokonaishallintaa sekä yritys yhteistyötä yhteistyössä muiden organisaatioiden kanssa.

2026	Luontotiedon tuotanto uusilla menetelmillä, luontotyyppitiedon seurannan ja tiedonhallinnan ratkaisujen kehittäminen sekä uusien yhteistyömallien kehittäminen ovat käynnistyneet.
2027	[tavoitetaso tarkennetaan 2026].
2028	-
2029	-

2.2 Syke tukee Suomen nousua luonto- ja ympäristövaikutukset huomioonottavaksi puhtaan energian ja teknologian edelläkävijäksi.

Mittari 1. Syke toteuttanut energijärjestelmätason tarkasteluja ja analysoinut uusia sähkön ja vetyyn perustuvia ratkaisuja.

2026	Laadullinen kolmiportainen mittari – työ osin valmis
2027	Laadullinen kolmiportainen mittari – työ valmis
2028	Laadullinen kolmiportainen mittari – työ valmis
2029	Laadullinen kolmiportainen mittari – työ valmis

Mittari 2. Rakentamisen co2-päästötietokannan käyttö & infrarakentamisen co2-päästötietokannan käyttö

2026	Käyttäjien määrä pysyy hyvällä, noin vuoden 2023 tasolla ja tieto on saatavissa myös tärkeimmissä rakentamisen ja infrarakentamisen suunnitteluohjelmissa.
2027	Käyttäjien määrä vähintään 80 % vuoden 2023 tasosta ja tieto on saatavissa tärkeimmissä rakentamisen ja infrarakentamisen suunnitteluohjelmissa.
2028	Käyttäjien määrä vähintään 50 % vuoden 2023 tasosta ja tieto on saatavissa tärkeimmissä rakentamisen ja infrarakentamisen suunnitteluohjelmissa.
2029	Käyttäjien määrä vähintään 50 % vuoden 2023 tasosta ja tieto on saatavissa tärkeimmissä rakentamisen ja infrarakentamisen suunnitteluohjelmissa.

Mittari 3. Syke on yhteiskehittänyt puhtaan energian, kestävän ja oikeudenmukaisen siirtymän tiekartan ja viestinyt siitä.

2026	Laadullinen kolmiportainen mittari – työ valmis
2027	Laadullinen kolmiportainen mittari – työ valmis
2028	Laadullinen kolmiportainen mittari – työ valmis
2029	Laadullinen kolmiportainen mittari – työ valmis

2.3 Syken analyysit ja yhteistyöhankkeet tukevat siirtymää lineaaritaloudesta markkinaehtoiseen kestäväan kiertotalouteen.

Mittari 1. Kiertotalouden green dealiin liittyvän viestinnän laajuus⁴

2026	Määrä pysyy ennallaan tai kasvaa edelliseen vuoteen verrattuna.
2027	Määrä pysyy ennallaan tai kasvaa edelliseen vuoteen verrattuna.
2028	Määrä pysyy ennallaan tai kasvaa edelliseen vuoteen verrattuna.
2029	Määrä pysyy ennallaan tai kasvaa edelliseen vuoteen verrattuna.

Mittari 2. Kiertotalouden green dealiin liittyvän tuen laatu.

2026	Syken tuki koetaan merkityksellisenä ja laadukkaana.
2027	Syken tuki koetaan merkityksellisenä ja laadukkaana.
2028	Syken tuki koetaan merkityksellisenä ja laadukkaana.
2029	Syken tuki koetaan merkityksellisenä ja laadukkaana.

⁴ Tilaisuuksien osallistujamäärät, some-postausten näytöt, verkkosivujen kävijämäärät.

3 Elinympäristöt ja uudet ratkaisut tukevat sujuvaa arkea kaikissa elämäntilanteissa (TAE)

3.1 Kestävä alueidenkäytön suunnittelu nousee valtavirraksi Suomessa Syken tiedon tukemana.

Mittari 1. Liiteri- ja Ryhti -palveluiden käyttäjämäärät

2026	+0 % vuoteen 2024 verrattuna.
2027	+0 % vuoteen 2024 verrattuna.
2028	+6 % vuoteen 2024 verrattuna.
2029	Määrä pysyy ennallaan edelliseen vuoteen verrattuna.

3.2 Rakennetun ympäristön turvallisuus, terveys ja resilienssi vahvistuvat Syken analyysien ja yhteistyöhankkeiden tukena.

Mittari 1. Ilmansaastekarttojen käyttäjämäärä.

2026	Määrä pysyy ennallaan edelliseen vuoteen verrattuna.
2027	Määrä pysyy ennallaan edelliseen vuoteen verrattuna.
2028	Määrä pysyy ennallaan edelliseen vuoteen verrattuna.
2029	Määrä pysyy ennallaan edelliseen vuoteen verrattuna.

Mittari 2. Tulvakarttapalvelujen ja -rajapintojen käyttömäärä

2026	Määrä pysyy ennallaan verrattuna edelliseen vuoteen.
2027	Määrä pysyy ennallaan verrattuna edelliseen vuoteen.
2028	Määrä pysyy ennallaan verrattuna edelliseen vuoteen.
2029	Määrä pysyy ennallaan verrattuna edelliseen vuoteen.

4 Yhteiskunnallinen päätöksenteko ohjaa vihreään siirtymään (TAE)

4.1 Syken tuottama kokonaisnäkemys ja visio systemisestä muutoksesta tukevat yhteiskunnan toimijoita vihreässä siirtymässä ja kestävyysmurroksessa.

Mittari 1. Syken julkaisemien systeemistä kestävyysmurrosta ja/tai vihreää siirtymää käsittelevien tieteellisten ja populaaristen artikkeleiden määrä.

2026	Julkaisujen määrä kasvaa vuosittain 2 %
2027	Julkaisujen määrä kasvaa vuosittain 2 %
2028	Julkaisujen määrä pysyy ennallaan tai kasvaa.
2029	Julkaisujen määrä pysyy ennallaan tai kasvaa.

4.2 Syke kehittää vihreää siirtymää ja kestävyysmurrosta tukevia politiikkaprosesseja ja edistää niiden toimeenpanoa yhteiskunnassa keskeisten toimijoiden kanssa.

Mittari 1. HINKU-, Luontokunta- ja LIFE IP- hankkeiden piirissä olevien asukkaiden määrän muutos vuodesta 2023.

2026	Määrä pysyy ennallaan.
2027	Määrä pysyy ennallaan.
2028	Määrä pysyy ennallaan.
2029	Määrä pysyy ennallaan.

Mittari 2. Kokemus Syken tutkimus- ja asiantuntijatuesta ympäristöministeriölle keskeisen lainsäädännön valmistelussa⁶

2026	-
2027	Tuki koetaan hyvänä ja oikea-aikaisena.
2028	-
2028	Tuki koetaan hyvänä ja oikea-aikaisena.

4.3 Suomen EU-ennakkovaikuttaminen ja EU-säätelyn kansallinen toimeenpano vahvistuvat Syken tuottaman tiedon ja kansainvälisen vuorovaikutuksen avulla.

Mittari 1. Kansainvälisiin asiantuntija- ja verkostokokouksiin osallistuneiden sykeläisten määrä.

2026	Määrä pysyy ennallaan tai kasvaa.
2027	Määrä pysyy ennallaan tai kasvaa.
2028	Määrä pysyy ennallaan tai kasvaa.
2029	Määrä pysyy ennallaan tai kasvaa.

4.4 Syken vastuulla oleva tutkimusinfrastruktuuri vaikuttaa luotettavan mittaustiedon avulla vihreän siirtymän ja kestävyysmurroksen edistämiseen.

Mittari 1. Vihreää siirtymää tukevien laboratorion laatupalvelutuotteiden tilausmäärä⁷

2026	Määrä pysyy ennallaan tai kasvaa edelliseen vuoteen verrattuna.
2027	Määrä pysyy ennallaan tai kasvaa edelliseen vuoteen verrattuna.
2028	Määrä pysyy ennallaan tai kasvaa edelliseen vuoteen verrattuna.
2029	Määrä pysyy ennallaan tai kasvaa edelliseen vuoteen verrattuna.

4.5 Syken vastuulla olevat tietovarannot ja -järjestelmät tukevat y-konsernia, yrityksiä ja muita keskeisiä toimijoita.

Mittari 1. Palvelujen saatavuus virka-aikana⁸

2026	>98% (maks. yhteensä 3h katko/kk/palvelu)
2027	>98% (maks. yhteensä 3h katko/kk/palvelu)
2028	>98% (maks. yhteensä 3h katko/kk/palvelu)
2029	>98% (maks. yhteensä 3h katko/kk/palvelu)

Mittari 2. Tietoaineistojen julkaisu tapahtuu tavoiteaikataulussa

2026	>95
2027	>98
2028	>98
2029	>98

⁶ Arviointi on osa Syke joka toinen vuosi tehtävää palvelukykykyselyä, johon nimetään kulloinkin ajankohtaiset lainsäädäntöhankkeet.

⁷ Laatu palvelutuotteet: vertailumittaukset, standardit ja näytteenottajien sertifiointit. Mittarilla mitataan Syken laboratoriopalveluiden kehittämisen suuntaa kohti vihreän siirtymän uusia mittaustarpeita.

⁸ Palveluilla tarkoitetaan kaikkia Syken tietojärjestelmä-, rajapinta-, tiedonjakelupalveluita. Palveluissa ilmeneviin ongelmiin reagoidaan virka-ajan puitteissa, mistä syystä mittari rajautuu virka-aikaan.

3.1 Toiminnallisen tuloksellisuuden tavoitteet

3.1.1 Toiminnallinen tehokkuus

Toiminnallisen tehokkuuden tavoitteet

	Toteuma 2024	Arvio 2025	Tavoite 2026	Alustava tavoite 2027	Alustava tavoite 2028	Alustava tavoite 2029	
Ammattiyhteisölle suunnatut artikkelit ja blogit / htv	0,29	-	0,35	0,40	0,40	0,40	TAE
Vertaisarvioidut tieteelliset artikkelit / T&K-htv	0,70	-	0,9	1,0	1,1	1,1	TAE
Julkaisut / htv	0,78	-	1,0	1,1	1,1	1,1	TAE
Julkisoikeudellisen maksullisen toiminnan kustannusvastaavuus (%)	129	-	100	100	100	100	TAE
Liiketaloudellisen toiminnan kustannusvastaavuus (%)	98	-	105	105	105	105	TAE
Toimintameno- vähennysten hallittu toimeenpano ¹	-	-	Toimintameno- vähennysten toteuttaminen on suunniteltu ja Syken menotaso saatettu vähennysten edellyttämään tasoon vuoden 2026 osalta	Toimintameno- vähennysten toteuttamisen suunnitelmaa on toteutettu ja Syken menotaso saatettu vähennysten edellyttämään tasoon vuoden 2027 osalta	Syken menotaso on sopeutettu kehyskauden menokehysten mukaiseksi siten, että on mahdollista investoida myös ydin- ja tukitoiminnan kehittämiseen menokehysten puitteissa	Syken menotaso on sopeutettu kehyskauden menokehysten mukaiseksi siten, että on mahdollista investoida myös ydin- ja tukitoiminnan kehittämiseen menokehysten puitteissa	

¹ Uusi mittari.

3.1.2 Tuotokset ja laadunhallinta

Tuotosten ja laadunhallinnan tavoitteet

	Toteuma 2024	Arvio 2025	Tavoite 2026	Alustava tavoite 2027	Alustava tavoite 2028	Alustava tavoite 2029	
Tutkimuksen ja asiantuntijatyön laatu							
Vertaisarvioidut tieteelliset artikkelit (kpl)	243	-	210	230	240	260	TAE
Julkaisuiden tieteellinen vaikuttavuus (TOP 10-viittausindeksi ¹)	1,63	-	1,45	1,45	1,45	1,45	TAE
Tieteellisten julkaisuiden laatu (JUFO 2-tasolle luokiteltujen artikkeleiden osuus (%) ²)	51%	-	50%	50%	50%	50%	TAE
Ammattiyhteisölle suunnatut artikkelit (kpl)	193	-	185	185	185	185	TAE
Väitelleiden tutkijoiden osuus kaikista tutkijoista*	56%	-	56	59	62	65	
Data, aineistot ja sähköiset palvelut							
Verkkosivuvierailujen määrä** - syke.fi (1000 kpl/a) - temaattiset verkkosivut yhteensä: ymparisto.fi, itameri.fi, vesi.fi (1000 kpl/a)	400 2 715	- -	Määrä pysyy ennallaan tai kasvaa edelliseen vuoteen verrattuna.	Määrä pysyy ennallaan tai kasvaa edelliseen vuoteen verrattuna.	Määrä pysyy ennallaan tai kasvaa edelliseen vuoteen verrattuna.	Määrä pysyy ennallaan tai kasvaa edelliseen vuoteen verrattuna.	TAE
Paikkatietoaineistojen rajapintojen käyttömäärä (milj. kpl) ³	299	-	>200	>200	>200	>200	TAE
Palvelukyvykkyys							

	Toteuma 2024	Arvio 2025	Tavoite 2026	Alustava tavoite 2027	Alustava tavoite 2028	Alustava tavoite 2029	
Tyytyväisyys Syken palvelukykyyn kokonaisuutena (YM, MMM, ELYt)	Ei mitattu	3,5/5	-	3,5/5	-	3,5/5	TAE
Tyytyväisyys Syken asiantuntijatukeen (YM, MMM, ELYt)	Ei mitattu	3,0/5	-	3,5/5	-	3,5/5	TAE
Medianäkyvyys							
Tunnettuus-kiinnostavuus - indeksi ^{4*}	-	Hyvä	-	Hyvä	-	Hyvä	
Toimivuus -indeksi ^{5*}	-	Hyvä 108	-	Hyvä	-	Hyvä	
Syken näkyminen mediassa*							
Syken maine ^{6*}	-	Hyvä 3,76	-	Hyvä		Hyvä	
Yhteiskunnallinen viestintä ja vuorovaikutus							
Asiantuntijablogien määrä (kpl)	41	-	Määrä pysyy ennallaan.	Määrä pysyy ennallaan.	Määrä pysyy ennallaan.	Määrä pysyy ennallaan.	TAE
Policy brief -julkaisujen määrä (kpl)	19	-	Määrä pysyy ennallaan.	Määrä pysyy ennallaan.	Määrä pysyy ennallaan.	Määrä pysyy ennallaan.	TAE
Lausunnot eduskunnalle ja ministeriöille (kpl) ^{7*}	114	-	Määrä pysyy ennallaan.	Määrä pysyy ennallaan.	Määrä pysyy ennallaan.	Määrä pysyy ennallaan.	

* Uusi mittari

** Päivitetty tavoite TAE-tavoitteesta

¹ TOP 10 -indeksi on yleisesti käytetty tutkimuksen laadun arviointitapa. Indeksien arvonn ollessa yhtä suurempi organisaation julkaisuista suurempi osa kuuluu eniten viitatuun kymmenyksen joukkoon kuin maailmassa keskimäärin. Indeksit lasketaan tietyn ajan kuluessa julkaistun aineiston perusteella jälkikäteen. Lähde: Web of science.

² Julkaisufoorumi (lyh. JUFO) on suomalainen tieteellisten julkaisukanavien luokitusjärjestelmä, jonka toteutuksesta vastaa Tieteellisten seurain valtuuskunta. JUFO-tasolle 2 tai 3 luokitellut julkaisut ovat tieteelliseltä tasoltaan korkeaa tai erinomaista tasoa. Ne kattavat yhteensä enintään 25 % JUFO-tasolle 1-3-luokiteltujen kanavien yhteenlasketusta julkaisuvolyymista.

³ Inspire- ja muiden soveltuvien rajapintapalveluiden kautta ladattujen aineistojen määrä

⁴ Median arvio: 4-portainen asteikko: heikko - erittäin hyvä (Mediabarometri)

⁵ Arvio Syken mediaviestinnän toimivuudesta (8 osatekijää), 4-portainen asteikko: heikko - erittäin hyvä (Mediabarometri)

⁶ Arvio maineesta (8 osatekijää) 5-portainen asteikko: erittäin heikko - erinomainen (Mediabarometri)

⁷ Vuoden 2023 lausuntojen kokonaismäärä pitää sisällään myös Syken lakisääteiset tulvalausunnot.

4 Voimavarojen hallinta

4.1 Rahoitus

Suomen ympäristökeskuksen rahoitus koostuu valtion budjetin kautta kohdennettavasta toimintamenorahoituksesta, tutkimus- ja kehityshankkeiden hankerahoituksesta sekä palveluista perittävistä maksuista. Julkisen sektorin rahoituksen ennakoidaan vähenevän tulevina vuosina. Kilpailu ulkopuolisesta rahoituksesta on kiristynyt. EU-hankerahoituksessa sekä muissa kilpailuissa rahoitushauiissa onnistuminen on ollut hieman heikompaa kuin muutamana aiempana vuonna. Uusia hankkeita on kuitenkin käynnistetty ja rahoitusta haetaan aktiivisesti.

Pääministeri Orpon hallituksen ohjelman mukaisesti hallitus toteuttaa valtionhallinnon tuottavuusohjelman, jolla tuetaan hallituksen julkisen talouden kestävyystavoitetta. Tämän lisäksi Syken toimintamäärärahaan vaikuttavat Suomen elpymis- ja palautumissuunnitelman mukaisen REPower tutkimus- ja kehittämishankkeen sekä luvituksen kehittämishankkeen päätyminen kesäkuussa 2026. Myös Syken osuus EU:n rahoittamien tutkimus- ja kehittämishankkeiden kansallisesta vastinrahasta supistuu noin 0,9 miljoonaa euroa edellisvuoteen verrattuna. Uusina tehtävinä vuonna 2026 käynnistyy 2-vuotinen luontotyyppi- ja ekosysteemitiedon kustannustehokkaiden menetelmien kehittäminen sekä pysyvänä tehtävänä ennallistamisen tutkimus.

Voimassa olevan kehyksen, vuoden 2026 tulo- ja menoarvioesityksen sekä ulkopuolista rahoitusta koskevien arvioiden mukaan Syken kokonaisrahoitus kehitty seuraavasti:

Toiminnan rahoitus	2024 ¹ TP	2025 ¹ Arvio	2026 ¹ TA	2027 Kehys	2028 Kehys	2029 Kehys
Suora budjettirahoitus, milj. €	29,6	36,7	34,3	27,7	26,2	25,2
			2026 Alustava tavoite	2027 Alustava tavoite	2028 Alustava tavoite	
Ulkopuolinen rahoitus, milj. €	47,4	44,6	40,2	40,2	40,2	40,2
Julkisen sektorin rahoitus	32,4	27,9	25,1	24,7	24,6	24,6
EU-hankerahoitus	9	11	10,2	9,5	9,5	9,5
Muu budjetin ulkopuolinen rahoitus	0,9	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8
Maksullisen toiminnan tulot	5,1	4,9	5,1	5,2	5,3	5,3
Yhteensä	77,0	81,3	74,5	67,9	66,4	65,4

¹ Määrärahasta on varattu 1 710 vuodelle 2026 osana Suomen elpymis- ja palautumissuunnitelmaa (lupamenettelyt ja viranomaisuudistukset, REPowerEU). Summa sisältää myös GTK:n osuuden toteutuksesta.

Toiminnan rahoitus Viraston toimintamomentti 35.01.04 (1000 euroa)	2024 TP	2025 Arvio	2026 TA	2027 Kehys	2028 Kehys	2029 Kehys
Siirtynyt edelliseltä vuodelta	4 235	8 068	8 826	7 286	6 339	5 342
TA ja LTAt / kehys	33 436	36 658	34 260	27 653	26 203	25 153
Käytettävissä oleva rahoitus	37 671	44 726	43 086	34 939	32 542	30 495
Menot	77 073	80 500	77 000	68 800	67 400	66 400
Tulot	47 470	44 600	41 200	40 200	40 200	40 200
Nettomenot	29 603	35 900	35 800	28 600	27 200	26 200
Siirtyy seuraavalle vuodelle	8 068	8 826	7 286	6 339	5 342	4 295

Tulojen ja menojen erittely (1000 euroa)	2024 TP	2025 Arvio	2026 TA	2027 Kehys	2028 Kehys	2029 Kehys
Henkilöstökulut	49 098	51 400	49 000	45 300	45 300	45 300
Toimitilavuokratulot	3 497	3 600	3 500	2 700	2 700	2 700
Palvelujen ostokulut ¹	16 742	17 000	16 200	14 500	13 300	12 400
Muut kulut	3 791	4 800	4 800	4 800	4 800	4 800
Investointimenot	5 079	3 700	3 500	1 500	1 300	1 200
Bruttomenot	78 207	80 500	77 000	68 800	67 400	66 400
Maksullisen toiminnan tuotot	5 100	4 900	5 100	5 200	5 300	5 300
Muut tuotot	42 300	39 700	35 100	35 000	34 900	34 900

¹ Sisältää GTK:n osuuden elpymis- ja palautumissuunnitelman mukaisesta REPowerEU -rahoituksesta.

4.2 Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen

Syken henkilöstön määrän ennakoitaan pidemmällä aikavälillä vähentyvän. Syken rahoituksesta iso osa on ulkopuolista rahoitusta, joten henkilötöiden määrä reagoi ulkopuolisen rahoituksen saatavuuteen. Samoin, jos toimintamenokehitys pienenee ennakoitusti, laskee henkilöstön määrä jonkin verran keskipitkällä aikavälillä. Henkilöstövoimavaroja kohdennetaan strategisten tavoitteiden sekä käytettävissä olevan rahoituksen mukaisesti.

Syken tavoitteena on säilyttää asemansa haluttuna työpaikkana sekä ammattilaisten että opiskelijoiden parissa, myös kansainvälisillä työmarkkinoilla. Huomiota kiinnitetään muutosten hallintaan, johtamisen ja esihenkilötoiminnan kehittämiseen, henkilöstön osaamisen ja työskentelytapojen kehittämiseen, organisaation kyvykkyyden kehittämiseen sekä työhyvinvoinnin ja yhteisöllisyyden vahvistamiseen. Erityisesti panostetaan ydinkyvykkyyksien kehittämiseen ja työssäoppimisen tukemiseen monipuolisilla keinoilla.

Henkisten voimavarojen hallinnan ja kehittämisen mittarit¹

	Toteuma 2024	Arvio 2025	Tavoite 2026	Alustava tavoite 2027	Alustava tavoite 2028	Alustava tavoite 2029	
Henkilötöiden määrä (htv)	671	671					TAE
Henkilöstön määrän muutokset (htv)	-11	0					
Sijoittuminen Universum-tutkimuksessa luonnon-tieteen ammattilaisten /opiskelijoiden vastauksissa	2./2.	2./2	2./2.	2./2.	2./2.	2./2.	
Yli 2 kuukautta ulkomailla työskennelleiden/ vaihdossa olleiden henkilöiden määrä (kpl)	2	Arvio	6	7	8	8	
Henkilöstön kokemus organisaation innovatiivisuudesta ja uudistumiskyvystä (HenkilöstöBaro) (2024 asti Henkilöstön kokemus osaamis-, oppimis- ja uudistumis-mahdollisuuksista, VM Baro)	Ei mitattu	Ei asetettu	2,82	2,82	2,82	2,82	
Henkilöstön kokemus esihenkilötöiden onnistumisesta (HenkilöstöBaro, 2024 asti VM Baro/ Esimiestyö-indeksi)	Ei mitattu	Ei asetettu	3,62	3,62	3,62	3,62	
Kokonaistyötyytyväisyys (HenkilöstöBaro, 2024 asti VM Baro)	Ei mitattu	Ei asetettu	3,22	3,22	3,22	3,22	
Sairauspoissaolot (työpäivää/htv)	7,4		7,2	7,1	7,0	7,0	

¹ Syken tulossopimuksessa on seurattu henkilöstön kokemuksia kokonaistyötyytyväisyydestä, esihenkilötyöstä sekä oppimis- ja uudistumismahdollisuuksista. Tässä on vuoteen 2024 asti hyödynnetty valtion henkilöstökysely VM Baroa ja vuodesta 2025 alkaen valtion uudistettua HenkilöstöBaro-kyselyä. Uudistuksessa kyselyn vastausasteikko muuttui viisiportaisesta neliportaiseksi. Tämä vaikuttaa tavoitteisiin vuodesta 2026 alkaen

5 Voimassaolo, seuranta ja allekirjoitukset

Tämä tulossopimus koskee vuosia 2026–2029 Sopimuksessa on otettu huomioon hallitusohjelman tavoitteet, ympäristöministeriön strategia, TAE 2026 tavoitteet sekä voimassa oleva julkisen talouden suunnitelma. Tulossopimus päivitetään vuosittain.

Mahdolliset poikkeamat tulossopimuksen toimeenpanon osalta käsitellään mahdollisimman nopeasti ja merkittävät poikkeamat raportoidaan tulosohjauksesta vastaaville Sykessä ja YM:ssä.

Tulossopimuksen kunkin budjettivuoden tavoitteiden toteutumisesta raportoidaan tilinpäätöksessä ja siihen kuuluvassa toimintakertomuksessa Valtiokonttorin asettamien aikataulujen mukaisesti. Tulossopimuksen toteutumista arvioidaan ministeriön antamassa tilinpäätöskannanotossa toimintavuotta seuraavan vuoden kesäkuussa sekä puolivuotistoteumaa tulosneuvottelujen yhteydessä. Raportointi tulostavoitteiden toteumista tapahtuu kaksi kertaa vuodessa tulosohjausjärjestelmään kesäkuun lopun tilanteesta 31.8. mennessä ja vuoden lopun tilanteesta Valtiokonttorin kulloinkin voimassa olevien ohjeiden mukaisesti.

Tulossopimuksen toteutumista seurataan vuoden aikana YM:n ja Syken johdon kokouksissa. Tuolloin myös mahdolliset muutokset ja poikkeamat todetaan sekä sovitaan erikseen tarvittavista toimenpiteistä.

Tämä tulossopimus liitteineen on voimassa 1.1.2026 - 31.12.2029.

Juhani Damski, kansliapäällikkö, ympäristöministeriö

Leif Schulman, pääjohtaja, Suomen ympäristökeskus

6 Liitteet

Liite 1 Riskianalyysi

Riskianalyysin yleiskuva

Syken tuottama tieto ja työkalut tuottavat lopulta vaikuttavuutta vasta käytössä. Monien tavoitteiden osalta vaikuttavuuden saavuttaminen onkin riippuvaista siitä, ottavatko kumppanit tarjottuja työkaluja käyttöön tai välittykö tutkittu tieto päätöksenteon prosesseihin. Kumppaneiden vähentynyt kiinnostus esim. kiristyneen taloustilanteen vuoksi tai käytettävyysspuutteiden vuoksi voivat vähentää tarjottujen työkalujen ja tietoaaineistojen hyödyntämistä.

Myös yleisen turvallisuustilanteen muutokset voivat haastaa tiedon avoimuutta ja hidastaa näin tiedon hyödynnettävyyttä. Poliittisilla päätöksillä on myös vahva vaikutus Syken tavoitealueiden yleiseen kehittymiseen ja sitä kautta myös Syken tavoitteisiin pääsyyn. Ympäristöhallinnon uudelleen organisointi voi aiheuttaa hitautta kumppanuustoiminnan ja tiedonkulkumallien kehittymiseen.

Kiristynyt taloustilanne haastaa monia toimijoita, myös Sykeä. Samaan aikaan ympäristösektorin lisääntyneet tehtävät aiheuttavat tarvetta uusiin toimintamalleihin sekä töiden priorisoinnissa että, mahdollisuuksien mukaan, entisistä luopumisesta tai keventämisestä. Liian nopeat muutokset lisäävät riskiä epäonnistuneisiin painotuksiin.

Syken toimintamenoleikkaukset ovat johtaneet henkilöstön vähentämiseen vuoden 2026 aikana ja siitä eteenpäin. Organisaation kyvykkyydestä jatkaa ydintehtävien toteuttamisessa pidetään huoli ja toimelle tehdään omaa riskianalyysiä.

Vaikuttavuustavoite

Riskiarvio

- vähäisiä riskejä
- tunnistettuja riskejä, joille hallintakeinot määriteltävissä
- isoja tunnistettuja riskejä, joille hallintakeinoja vaikea määritellä

1. Hiilinegatiivinen Suomi on pysäyttänyt luontokadon ja saastumisen	
2. Vihreä siirtymä on kasvun perusta	
3. Elinympäristöt ja uudet ratkaisut tukevat sujuvaa arkea kaikissa elämäntilanteissa	
4. Yhteiskunnallinen päätöksenteko ohjaa vihreään siirtymään	